

Willowbank-erklæringen

Willowbank-erklæringen er en udtalelse om det kristne evangelium og det jødiske folk. Erklæring blev udarbejdet og vedtaget den 29. april 1989 af 16 missionsledere fra ni forskellige nationer, men den er stadig meget aktuell i evangeliets møde med jøder, og måske også i mødet med mennesker af anden tro.

Willowbank-erklæringen om det kristne evangelium og det jødiske folk

For jeg skammer mig ikke ved evangeliet; det er Guds kraft til frelse for enhver, som tror, både for jøde, først, og for græker (Rom 1,16).

Brødre, af hele mit hjerte ønsker jeg og beder til Gud om, at de må frelses (Rom 10,1).

Introduktion

Enhver kristen står i en overordentlig stor taknemmelighedsgæld til det jødiske folk. Evangeliet er de gode nyheder om, at Jesus er den forjættede jødiske Messias, som ved sit liv, sin død og opstandelse frelser fra synd og alle dens konsekvenser. De, der bekender Jesus som deres guddommelige Herre og frelser, har således modtaget Guds dyrebareste gave gennem det jødiske folk. Derfor har de den stærkest tænkelige grund til at vise det folk kærlighed på enhver mulig måde.

Eftersom vi går ind for, at mennesker skal leve under humane vilkår alle vegne, er vi fast besluttede på at støtte jøders ret til et liv i fred og retfærdighed overalt, både i landet Israel og hvor de i øvrigt bor i hele verden. Vi tager afstand fra tidligere tiders forfølgelse af jøder foretaget af mennesker, der havde navn af kristne, og vi forpligter os til at bekæmpe enhver form for antisemitisme. Som det højeste udtryk for kærlighed stræber vi efter at opmuntre det jødiske folk til sammen med alle andre folk at modtage Guds gave - liv - gennem Jesus Messias, og derfor bringer det voksende antal af jødekristerne os stor glæde.

Med fremsættelsen af denne erklæring står vi i en lang og ærværdig kristen tradition, som i 1980 kom til udtryk i den skelsættende erklæring "Christian Witness to the Jewish People" ["Kristent vidnesbyrd for det jødiske folk"], som blev udsendt af Lausanne-komitéen for Verdensevangelisation (LCWE). Her ved denne Willowbank-konsultation om evangeliet og det jødiske folk, sponsoreret af World Evangelical Fellowship og arrangeret af Lausanne-komitéen, bekræfter vi vor forpligtelse over for det jødiske folk og vort ønske om at dele evangeliet med dem.

Denne erklæring fremsættes som en reaktion på en voksende tvivl og en udbredt forvirring blandt kristne med hensyn til nødvendigheden af og det passende i bestræbelserne for at dele troen på Jesus Kristus med det jødiske folk. Adskillige faktorer har medvirket til at frembringe den usikkerhed, som denne erklæring søger at ophæve.

Holocaust, som blev foranstaltet af politikere og borgere i et angiveligt "kristent folk", har i visse kredse ført til den holdning, at den kristne troværdighed blandt jøder er blevet totalt tilintetgjort. Som følge heraf er nogle meget tilbage for at præsentere det jødiske folk for evangeliet.

Nogle, der ser oprettelsen af staten Israel som en direkte opfyldelse af de bibelske profetier, har konkluderet, at de kristnes opgave på dette tidspunkt snarere er at "trøste Israel" ved at støtte denne nye politiske størrelse end at møde jøder med direkte forkyndelse af evangeliet.

Nogle kirkeledere er vejet tilbage for opgaven at forkynde evangeliet for jøder og anser det ikke for et ansvar, der påhviler den kristne mission. I stedet for går man ind for en ny teologi, som hævder, at Guds pagt med Israel gennem Abraham for al tid indebærer, at alle jøder har Guds gunst og derfor gør tro på Jesus Kristus til frelse unødvendig for deres vedkommende.

På dette grundlag hævdes det, at dialog med jøder for at fremme den indbyrdes forståelse - og samarbejde med henblik på tilvejebringelsen af socio-økonomisk shalom - er alt, hvad der kræves af den kristne mission i forhold til det jødiske folk. Fortsatte bestræbelser for at gøre, hvad kirken helt fra begyndelsen har gjort, nemlig at søge at vinde jøder for Jesus som Messias, møder bred modstand og misbilliges af såvel kristne som jødiske ledere.

Forsøg på at bringe jøder til tro på Jesus fordømmes hyppigt som proselytmageri. Dette udtryk bruges ofte i betydningen anvendelse af uhæderlige metoder og tvang, appel til uværdige motiver og ringeagt for spørgsmålet om sandhed, selv om det er sandheden der udbredes.

I de senere år er "messianske" jødiske Jesus-troende, der som kristne fastholder og realiserer deres jødiske identitet, blevet aktive som evangelister i den jødiske verden. Jødiske ledere har ofte beskyldt dem for at ville bedrage - med den begrundelse, at man ikke både kan være jøde og kristen. Selv om en sådan kritik måske afspejler jødedommens aktuelle forsøg på at definere sig selv som en distinkt religion over for kristendommen, har den ført til megen forvirring og nogen misforståelse og mistillid.

Erklæringen forholder sig til denne komplekse situation og søger at udstikke retningslinier for fremtiden i overensstemmelse med Skriften.

I Evangeliet

I,1

Vi bekender, at Guds genløsende kærlighed er blevet fuldt og endegyldigt åbenbaret i Jesus Kristus. *Vi benægter, at de, der ikke har tro på Kristus, kender den fulde virkelighed af Guds kærlighed og den gave, som han giver.*

I,2

Vi bekender, at de Gud-givne forbilleder, profetier og visioner om frelse og shalom i de gammeltestamentlige skrifter finder deres nuværende og fremtidige opfyldelse i og gennem Jesus Kristus, Guds søn, som ved inkarnationen blev en jøde, og som blev godtgjort at være Guds søn og Messias ved sin opstandelse.

Vi benægter, at det er rigtigt at vente på en Messias, som endnu ikke har vist sig i verdenshistorien.

I,3

Vi bekender, at Jesus Kristus er den anden person i den ene Gud, som blev menneske, levede et fuldkomment liv, udgød sit blod på korset som et sonoffer for menneskets synder, som opstod legemligt fra de døde, som nu hersker som Herre og vil komme synligt igen til denne jord, alt sammen med det formål at give syndere evigt del i sit fællesskab og sin herlighed.

Vi benægter, at de, der tror mindre end dette om Jesus Kristus, har en frelsende tro.

I,4

Vi bekender, at alle mennesker i kraft af deres natur og gerninger er syndere og står fordømte, hjælpeløse og uden håb over for Gud, indtil Kristi nåde rører deres liv og bringer dem til Guds tilgivelse og fred.

Vi benægter, at nogen - jøde såvel som hedning - finder sand fred med Gud ved at gøre lovgerninger.

I,5

Vi bekender, at Guds tilgivelse af det angrende menneske hviler på den fyldestgørelse, som blev ydet over for hans retfærdighed ved Jesu Kristi stedfortrædende død på korset.

Vi benægter, at noget menneske kan have Guds velbehag, medmindre det formidles gennem Jesus Kristus, bæreren af synd.

I,6

Vi bekender, at de, der vender sig til Jesus Kristus, finder ham som fyldestgørende frelser og befrier fra syndens ondskab, fra dens skyld, skam, magt og ulydighed, fra blind trods mod Gud, moralsk fornægtelse og den umenneskelige destruktive selvhævdelse, som synden avler.

Vi benægter, at der kan føjes noget som helst til den frelse, som findes i Kristus.

I,7

Vi bekender, at tro på Jesus Kristus er den eneste måde, hvorpå menneskeheden kan lære skaberens at kende som Fader, ifølge Kristi egne ord: "Jeg er vejen og sandheden og livet; ingen kommer til Faderen uden ved mig" (Joh 14,6).

Vi benægter, at nogen ikke-kristen tro som sådan kan formidle evigt liv med Gud.

II. Kirken af jøder og hedninger

II,8

Vi bekender, at Gud gennem Jesu Kristi formidling har oprettet en pagt med troende af jødisk og af hedensk herkomst, hvorved han tilgiver deres synder, skriver sin lov i deres hjerter ved sin ånd, så de adlyder ham, lader Helligånden tage bolig i dem og lader hver enkelt komme til ham ved tro i et forhold, der hviler på tillidsfuld taknemmelighed for frelsen.

Vi benægter, at den nye pagts velsignelser tilhører andre end de troende i Jesus Kristus.

II,9

Vi bekender, at fastholdelsen af en fortsat jødisk identitet, for hvilken jødekristerne tidligere har lidt ondt både af deres medjøder og af hedningekristerne kirkeledere, var i overensstemmelse med de nytestamentlige skrifter og med kirkens væsen som ét legeme i Jesus Kristus, hvori jøder og ikke-jøder forenes.

Vi benægter, at det er nødvendigt for jødekristerne at fornægte deres jødiske arv.

II,10

Vi bekender, at troende af hedensk herkomst, som nu udgør det store flertal af den kristne kirke, er inkluderet i den historiske sammenhæng af troende mennesker på jorden, som Paulus beskriver som Guds oliventræ i Rom 11,13-24.

Vi benægter, at den kristne tro nødvendigvis er ikke-jødisk, og at hedninger, der tror på Kristus, kan ignorere deres solidaritet med Jesus-troende jøder eller formulere deres nye identitet i Kristus uden henvisning til jødiskhed eller nægte at opfatte de gammeltestamentlige skrifter som en del af deres egen belæring fra Gud eller nægte at se sig selv som rodfæstede i den jødiske historie.

II,11

Vi bekender, at jøder, der kommer til tro på Messias, har frihed over for Gud til at overholde eller undlade at overholde traditionelle jødiske skikke og ceremonier, som er forenelige med de nytestamentlige skrifter, og som ikke hindrer fællesskab med resten af Kristi legeme.

Vi benægter, at der er tale om nogen som helst inkonsekvens eller bedrag hos de jødekrigstne, der betegner sig selv som "messianske" eller "hele" eller "fuldkomne" jøder.

III. Guds plan for det jødiske folk

III,12

Vi bekender, at det jødiske folk stadig er en del af Guds plan.

Vi benægter, at ligegyldighed fra kristnes side, hvad angår det jødiske folks fremtid, nogen sinde kan forsvares.

III,13

Vi bekender, at før Kristi komme var det Israels særlige privilegium som folk at stå i et pagtsforhold til Gud, som fulgte efter folkets udfrielse af slaveriet, og som indebar Guds gaver i form af loven og en teokratisk kultur, Guds løfte om velsignelse for troslydighed og Guds tilvejebringelse af forsoning for overtrædelser.

Vi bekender, at inden for dette pagtsforhold hvilede Guds tilgivelse og modtagelse af den bodfærdige, som var forbundet med frembærelsen af de foreskrevne ofre, på Jesu Kristi forudbestemte offer.

Vi benægter, at pagtsprivilegier alene kan bringe ubodfærdige vantro frelse.

III,14

Vi bekender, at store dele af jødedommen i dens forskellige former i dag, både i Israel og i diasporaen, er en udvikling bort fra, og ikke en autentisk legemliggørelse af den tro, det håb og den kærlighed, som de gammeltestamentlige skrifter forkynder.

Vi benægter, at den moderne jødedom med sin udtalte fornægtelse af Jesu Kristi guddommelige person, gerning og messianitet i sig rummer sand kundskab om Guds frelse.

III,15

Vi bekender, at det bibelske håb for det jødiske folk knytter sig til, at de ved tro på Kristus genindsættes på deres rette sted som grene på Guds oliventræ, hvorfra de nu er afhuggede.

Vi benægter, at jødernes historiske status som Guds folk bringer frelse til nogen jøde, som ikke accepterer Jesus Kristus som den, han siger han er.

III,16

Vi bekender, at Bibelen lover, at jøder i stort tal ved Guds suveræne nåde vil vende sig til Kristus.
Vi benægter, at dette fremtidshåb overflødig gør en aktiv forkyndelse af evangeliet for jøder i vor tid og til enhver tid.

III,17

Vi bekender, at bekendende kristnes antisemitisme altid har været syndig og skændig, og at kirken i tidligere tider har stor skyld for at have tolereret den og opmuntret til den og for at have forsvaret anti-jødiske handlinger udført af enkeltpersoner og statsmagter.

Vi benægter, at disse misgerninger, som de skyldige ikke-jødiske troende må bede både Gud og det jødiske folk om tilgivelse for, fratager kristne retten til eller mindsker deres ansvar for at dele evangeliet med jøder i dag og i fremtiden.

III,18

Vi bekender, at det var hele menneskeslægtens synder, som sendte Kristus til korset.

Vi benægter, at det er rigtigt, at give det jødiske folk et særligt ansvar for Jesu død.

IV. Forkyndelsen af evangeliet og det jødiske folk

IV,19

Vi bekender, at forkyndelsen af de gode nyheder om Jesus Kristus for en fortabt menneskehed er en primær forpligtelse for kristne mennesker, både fordi Messias befaler os at gøre alle mennesker til hans disciple, og fordi kærligheden til næsten kræver, at vi bestræber os for at møde vor næstes dybeste behov.

Vi benægter, at nogen anden form for vidnesbyrd og tjeneste for andre kan fritage kristne for at arbejde for at bringe dem til tro på Kristus.

IV,20

Vi bekender, at kirkens forpligtelse til at bringe den frelsende kundskab om Kristus til hele menneskeheden inkluderer forkyndelsen af evangeliet over for jøder som en prioritet: "for jøde, først" (Rom 1,16).

Vi benægter, at dialog med jøder, som ikke sigter på andet end gensidig forståelse, er en opfyldelse af denne forpligtelse.

IV,21

Vi bekender, at det anliggende at henvise jøder til tro på Jesus Kristus, som den kristne kirke historisk set har erkendt og vedkendt sig, var rigtigt.

Vi benægter, at der er nogen som helst sandhed i den udbredte opfattelse, at det er unødvendigt at forkynde evangeliet over for jøder, fordi de allerede står i en pagt med Gud gennem Abraham og Moses og derfor allerede er frelst til trods for deres afvisning af Jesus Kristus som Herre og frelser.

IV,22

Vi bekender, at enhver bestræbelse for at overtale andre til at blive kristne må være kendetegnet af kærlighed til dem i form af respekt for deres værdighed og integritet i enhver henseende, heriblandt forældres ansvar for deres børn.

Vi benægter, at tvang eller uhæderlig hævning af proselytter, som krænker begge parter værdighed og integritet, nogen sinde kan retfærdiggøres.

IV,23

Vi bekender, at det er ukristeligt, ukærligt og diskriminerende at undlade at forkynde evangeliet for nogen del af menneskeheden, og at det ville være en form for antisemitisme at undlade at forkynde evangeliet for det jødiske folk, idet det ville fratage netop denne bestemte befolkningsgruppe retten til at høre evangeliet.

Vi benægter, at vi har den fornødne begrundelse for at antage eller forvente, at nogen bliver frelst, som ikke tror på Jesus Kristus.

IV,24

Vi bekender, at eksistensen af særlige kirkelige organisationer med det formål at forkynde evangeliet for jøder - i lighed med at forkynde evangeliet for en hvilken som helst anden folkegruppe - kan forsvares pragmatisk som en legitim måde, hvorpå kirkens befaling om at bringe evangeliet til hele menneskeheden kan opfyldes.

Vi benægter, at omfanget af menneskets åndelige nød varierer fra den ene folkegruppe til den anden, så at jøder skulle behøve Kristus i større eller mindre grad end andre.

V. Relationer mellem jøder og kristne

V,25

Vi bekender, at en dialog med andre trosretninger, som søger at udrydde stereotype opfattelser baseret på uvidenhed og at finde en fælles platform og at tage del i fælles anliggender er et udtryk for kristen kærlighed, som bør opmuntres.

Vi benægter, at en dialog, som forklarer den kristne tro uden at søge at overbevise dialogpartneren om dens sandhed og trosindhold, er et adækvat udtryk for kristen kærlighed.

V,26

Vi bekender, at det er godt og ret, at kristne og ikke-kristne jøder står sammen i ord og handling i sociale anliggender, og at de sammen kæmper for ytringsfrihed og religionsfrihed, individets værd og de moralske værdier i Guds lov.

Vi benægter, at et sådant begrænset samarbejde på nogen måde medfører kompromis med hensyn til de to parter særlige synspunkter eller udgør en restriktion for de kristne i deres bestræbelse for at formidle evangeliet til de jøder, som de sammenarbejder med.

V,27

Vi bekender, at den jødiske stræben efter et hjemland med sikre grænser og en retfærdig fred har vor støtte.

Vi benægter, at nogen som helst bibelsk forbindelse mellem det jødiske folk og landet Israel retfærdiggør handlinger, som er i modstrid med bibelsk etik, og som betyder undertrykkelse af folkegrupper eller enkeltpersoner.

Denne erklæring blev udarbejdet og vedtaget den 29. april 1989 af alle tilstedeværende ved konferencen om evangeliet og det jødiske folk efter adskillige dages intens konsultation omgærdet af megen bøn. Sammen anbefaler deltagerne dette dokument til kirkerne med en opfordring til under bøn at overveje og handle ud fra disse alvorlige anliggender, som berører det kristne evangelium og det jødiske folk.

Dr. Vernon Grounds (formand), USA
Dr. Tokunboh Adayemo, Kenya
Dr. Henri Blocher, Frankrig
Dr. Tormod Engelsviken, Norge
Dr. Arthur Glasser, USA
Dr. Robert Godfrey, USA
Mrs. Gretchen Gaebelin Hull, USA
Dr. Kenneth Kantzer, USA
Pastor Ole Chr. Kvarme, Norge
Dr. David Lim, Filippinerne
Pastor Murdo McLeod, England
Dr. J.J. Packer, Canada
Dr. Bong Ro, Taiwan
Dr. Sunand Sumithra, Indien
Dr. David Wells, USA
Tuvya Zaretsky, USA

Sponsor: World Evangelical Fellowship, Singapore/Wheaton, USA

Dansk oversættelse: Birger Petterson